

[Aksel Larsen.]

Fra én side hævder man ét, fra en anden side noget andet, fra en tredje side foretrækker man at tie stille, men man har et levende indtryk af, at der er truffet visse aftaler, givet visse løfter til Landbrugets Arbejdsgiverforening, og det var i medfør af disse løfter, vi fik rapsordningen og kornordningen i fjor, og det er i medfør af disse løfter, vi har fået kornordningen i år. Jeg kan ikke med min bedste vilje se andet, end at der er sammenhæng mellem disse løfter og kornordningen og så den ordning for mælk og mejeriprodukter, vi her behandler.

Et sådant udgangspunkt for en lovgivning gør denne lovgivning mere betænkelig, end den ellers ville være for mig, og jeg kan derfor ikke på nogen måde tilsige dette lovforslag nogen velvillig behandling. Jeg har allerede sagt, at efter min opfattelse foreligger der ikke en sådan akut nødsituation for landbruget, at det er nødvendigt med den slags foranstaltninger. Men jeg vil samtidig, som adskillige andre ordførere har gjort, minde om, at mejeribrugets formand, med håb i stemmen, har udtalt, at dette her er jo kun et lille skridt på vejen. Han regner altså med at komme længere frem. Ja men det er faren ved at give sig ind i den slags, at så kommer man under afpresning, og hvem siger så, at man bliver stående ved denne bundpris på de 6 kr.; den kan ende med at blive presset i vejret. Hvordan man end ser på det, så er dette jo reelt et forslag om en prisforhøjelse på mælk og mælkeprodukter som smør, ost o. s. v. Ja vel, det kommer ikke til at virke reelt som en prisforhøjelse, medmindre eksportpriserne falder. Men eksportpriserne kan falde, og så skal priserne på disse produkter kunstigt holdes oppe herhjemme, angiveligt for at støtte landbruget eller — som jeg forstår af den sidste ærede ordfører — for også at støtte det lille landbrug. Men hvem skal betale? Det skal forbrugerne af mælk og produkter af mælk, og det er nu engang produkter, man ikke bruger i forhold til sin indtægt, det er produkter, man bruger i forhold til familiens størrelse og i forhold til, hvor fornøftigt man er indstillet med hensyn til, hvilken føde navnlig børnene bør have. Nu er vi dels af lægerne, dels gennem en

dygtigt gennemført reklamekampagne blevet belært om nødvendigheden af mejerigtig mad, men nu skal den mejerigtige mad fordyres, eller det skal sikres, at den ikke bliver billigere, og det bliver jo de store familier, dem med de mange børn, der kommer til at betale det meste af denne støtte til landbruget, hvad enten det er det store eller det lille, og udgifterne bliver ikke fordelt i forhold til, hvem der virkelig har evnen til at betale støtten.

I øvrigt har jeg ikke med disse mine udtalelser villet sige god for alt, hvad der hidtil er foregået på landbrugspolitikens område eller på landbrugets prispolitikens område. Hvis der forelå en akut nødsituation, ville jeg godt diskutere støtteforanstaltninger, men i hvert fald ikke af en så udemokratisk art som de foreslåede foranstaltninger, og derfor må jeg gå imod lovforslaget, hvis det søges gennemført i nogenlunde den skikkelse, det har.

Søren Andersen: Jeg skal ikke trætte tinget med en længere tale, men blot komme med nogle principielle betragtninger vedrørende fastsættelsen af hjemmemarkedspriserne.

Spørgsmålet om nytten og ønskeligheden af specielle hjemmemarkedspriser på vore landbrugsvarer er ofte til debat både mand og mand imellem og i offentligheden. Mange landmænd og heldigvis også mange byboere kan med deres bedste vilje ikke forstå, at landbruget, samtidig med at det lider store tab på grund af fald i priserne på vore eksportmarkeder, også skal sælge til tabgivende priser på hjemmemarkedet. Troen på værdien af gennem lave priser at få et ekstraordinært stort salg på hjemmemarkedet for derved at aflaste eksportmarkederne har længe skabt en vis tilbageholdenhed. Jeg tror, at betydningen heraf er i høj grad overvurderet. Der er efter min mening grund til at prise det initiativ, som De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation har taget gennem henvendelse til landbrugsministeren om gennemførelse af en hjemmemarkedsordning for mejeriprodukter. Jeg kunne ønske, at der for længst var taget et initiativ af et samlet landbrug med planer om hjemmemarkedspriser på landbrugsvarer i almindelighed. Hjemmemarkedspriser er jo for længst